

สรุปรายงานการสำรวจการขายสุราในสถานที่และเวลาห้ามขาย ช่วงเทศกาลปีใหม่ 2551

กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค โดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 และสำนักโรคไม่ติดต่อ ได้สุ่มสำรวจการขายสุราในสถานที่ห้ามขาย (ปั๊มน้ำมัน บริเวณสถานศึกษา และบริเวณศาสนสถาน รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานที่ดังกล่าว) และเวลาห้ามขาย (ช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ขายสุราได้ คือ 11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น.) ช่วงเทศกาลปีใหม่ 2551 ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2550 - 2 มกราคม 2551 (เลือกดำเนินการอย่างน้อย 2 วัน) ซึ่งได้ทำการสุ่มสำรวจภายในจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคและจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 32 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี หนองบัวลำภู สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร มุกดาหาร นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ นครสวรรค์ พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ลำพูน สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง พบว่า

- การขายสุราในสถานที่ห้ามขาย (ปั๊มน้ำมัน บริเวณสถานศึกษา และบริเวณศาสนสถาน รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานที่ดังกล่าว)
 - จากการสำรวจทั้งหมด 843 แห่ง พบมีการกระทำผิด จำนวน 131 แห่ง (15.5%) ของจำนวนที่สำรวจ ไม่แตกต่างจากปีใหม่ 2550 (ปีใหม่ 2550 = 15.1%)
 - ปั๊มน้ำมันมีการกระทำผิดมากที่สุด 19.3% (ปี 2550 = 17.6%) ศาสนสถาน 5.7% (ปี 2550 = 10.6%) และสถานศึกษา 4.8% (ปี 2550 = 12.0%) ของจำนวนสถานที่สำรวจในแต่ละแห่ง ซึ่งพบว่าศาสนสถานและสถานศึกษามีการกระทำผิดลดลงกว่าในช่วงปีใหม่ที่ผ่านมามีการกระทำผิดเพิ่มมากขึ้น
 - ถนนสายรองมีการกระทำผิดสูงกว่าถนนสายหลัก (ถนนสายรอง = 16.8% ถนนสายหลัก = 14.9% ของร้านค้าบนถนนแต่ละสายที่สำรวจ)
 - จังหวัดนครศรีธรรมราชยังคงมีการกระทำผิดค่อนข้างสูงเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามการกระทำผิดลดลงกว่าปีที่ผ่านมาเกือบครึ่งหนึ่ง (ปีใหม่ 2551 = 44.3% ปีใหม่ 2550 = 72.4%)

- การขายสุรานอกเวลาที่กฎหมายกำหนด
 - จากการสำรวจทั้งหมด 807 แห่ง พบมีการกระทำผิด จำนวน 429 แห่ง (53.2%) นับว่ามีการฝ่าฝืนกระทำผิดสูงกว่าปีที่ผ่านมากกว่า 3 เท่าตัว (ปีใหม่ 2550 = 16.3%)
 - ถนนสายรองยังคงมีการกระทำผิดสูงกว่าถนนสายหลัก (ถนนสายรอง = 62.3% สายหลัก = 49.8% ของร้านค้าบนถนนแต่ละสายที่สำรวจ)
 - จังหวัดที่มีการกระทำผิดสูงมากได้แก่ ลำพูน (89.1%) ขอนแก่น (79.6%) เชียงใหม่ (77.0%) และสุราษฎร์ธานี (74.5%)

- เหตุผลที่กระทำผิด
 - ขายในสถานที่ห้ามขาย เนื่องจาก
 - ไม่ทราบว่ามีกฎหมาย = 36.8%
 - ต้องการมีรายได้ = 14.4%
 - คิดว่าน่าจะมีการยกเว้นเพราะเป็นช่วงเทศกาล = 10.0%
 - กลัวจะเสียลูกค้าประจำ = 10.0%
 - ไม่เคยมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง = 9.5%
 - อื่นๆ = 19.3%
 - ขายในช่วงเวลาห้ามขาย เนื่องจาก
 - ต้องการมีรายได้ = 26.7%
 - ไม่ทราบว่ามีกฎหมาย = 26.0%
 - คิดว่าน่าจะมีการยกเว้นเพราะเป็นช่วงเทศกาล = 21.9%
 - ไม่เคยมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง = 12.8%
 - อื่นๆ = 12.6%

ประเด็นข้อสังเกต

ในภาพรวมพบว่ามีมีการกระทำผิดทั้งการขายสุราในสถานที่และเวลาที่ห้ามขายมากกว่าในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา โดยเฉพาะการขายสุราในเวลาห้ามขายที่พบว่ามีมีการกระทำผิดสูงมากกว่าครึ่งของจำนวนร้านที่ทำการสำรวจและสูงมากกว่าช่วงเทศกาลสงกรานต์ถึง 2 เท่าตัวที่น่าสังเกตคือ จังหวัดลำพูน ขอนแก่น และเชียงใหม่มีการกระทำความผิดขายสุราในเวลาห้ามขายสูงมาก โดยเหตุผลหลักคือไม่ทราบว่ามีกฎหมาย และในส่วนที่ทราบว่ามีกฎหมายแต่ยังกระทำผิดเพราะต้องการมีรายได้เนื่องจากในช่วงเทศกาลจะขายได้มากและกลับเห็นว่าควรมีการยกเว้นบังคับใช้กฎหมายในช่วงเทศกาล

ข้อเสนอ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงกฎหมายเกี่ยวกับการขายสุราในสถานที่และเวลาห้ามขาย และเบอร์โทรศัพท์สำหรับการแจ้งเหตุ ทั้งนี้หากพบว่ามี การกระทำผิดขอให้แจ้งมายังหมายเลข 1713 “ศูนย์ปราบปรามบุหรีเถื่อนและสุราเถื่อน” กรมสรรพสามิต
2. ควรมีการเพิ่มโทษสำหรับร้านค้าที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือพิจารณาการออกใบอนุญาตการขายสุราให้เข้มงวดมากขึ้น
3. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

รวบรวมและวิเคราะห์โดย...

นางสุชาดา เกิดมงคลการ และนางสาวส้ม เอกเฉลิมเกียรติ

กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ

สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

ข้อมูล ณ วันที่ 3 มกราคม 2551

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ผลการสำรวจสถานที่และเวลาห้ามขายสุราในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2550 และ 2551

สถานที่/เวลา ที่ห้ามขาย	ปีใหม่ 2550			ปีใหม่ 2551		
	จำนวนสถานที่		ร้อยละ	จำนวนสถานที่		ร้อยละ
	ที่สำรวจ	ที่ทำผิดกฎหมาย		ที่สำรวจ	ที่ทำผิดกฎหมาย	
1. สถานที่ 3 แห่ง (รวม)	1083	164	15.1	843	131	15.5
บ่อน้ำมัน	653	115	17.6	616	119	19.3
ศาสนสถาน	189	20	10.6	123	7	5.7
สถานศึกษา	241	29	12.0	104	5	4.8
2. เวลาที่ห้ามขาย	843	137	16.3	807	429	53.2

หมายเหตุ - ปีใหม่ 2550 ดำเนินการสำรวจระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2549 - 3 มกราคม 2550 (เลือกดำเนินการอย่างน้อย 2 วัน)

- ปีใหม่ 2551 ดำเนินการสำรวจระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2550 - 2 มกราคม 2551 (เลือกดำเนินการอย่างน้อย 2 วัน)

- ปีใหม่ 2550 ดำเนินการสำรวจในจังหวัด 14 แห่ง คือ ปทุมธานี สระบุรี ชลบุรี ราชบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ นครสวรรค์ พิษณุโลก เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และสงขลา

- ปีใหม่ 2551 ดำเนินการสำรวจในจังหวัด 32 แห่ง คือ อุดรธานี สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท ชลบุรี ระยอง นครปฐม เพชรบุรี นครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร มุกดาหาร นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ นครสวรรค์ พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ลำพูน สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง

แหล่งข้อมูล: สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

รวบรวมและวิเคราะห์โดย: กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข